

KUR'AN-I KERİM'İ ANLAMAK*

Eüzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Hamden kesîran tayyiben mübâreken fîh... Alâ külli hâlin ve fî külli hîn... Ve's-salâtü ve'sselâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve alâ âlihî ve sahibihî ve men tebiahû bi-ihsânin ecmaîn...

Emmâ ba'dü, fa'lemû eyyühe'l-ihvân... Feinne efdale'l-hadîsi kitâbu'llâh... Ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llâhu teâlâ aleyhi ve sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesetin bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh... Ve külle dalâletin ve sâhibehâ fi'n-nâr... Ve bi's-senedi's-sahîhi'l-muttasîli ile'n-nebiyyi salla'llâhu aleyhi ve selleme ennehû kâl:

أَعْرَبُوا الْقُرْآنَ، وَاتَّبِعُوا غَرَائِبَهُ، وَغَرَائِبَهُ:
فَرَائِضُهُ، وَحُدُودُهُ؛ فَإِنَّ الْقُرْآنَ نَزَلَ عَلَى خَمْسَةِ
أَوْجِهٍ: حَلَالٍ، وَحَرَامٍ، وَمُحْكَمٍ، وَمُتَشَابِهٍ، وَأَمْثَالٍ؛
فَاعْمَلُوا بِالْحَلَالِ، وَاجْتَنِبُوا الْحَرَامَ، وَاتَّبِعُوا
الْمُحْكَمَ، وَآمِنُوا بِالْمُتَشَابِهِ، وَاعْتَبِرُوا بِالْأَمْثَالِ

(هـب. عن أبي هريرة)

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

RE. 74/4 (A'ribu'l-kur'âne ve'ttebiû garâibehû. Ve garâibuhû: ferâiduhû ve hudûduhû. Feinne'l-kur'âne nezele alâ hamseti evcuhin: halâlin, ve harâmin, ve muhkemin, ve müteşâbihin, ve emsâlin; fa'lemû bi'l-halâl, ve'ctenibü'l-haram, ve'ttebiü'l-muhkem, ve âminû bi'l-müteşâbih, va'tebirû bi'l-emsâl)

Sadaka rasûlü'llâh, ve nataka habîbu'llâh, fî mâ kâl, ev kemâ kâl.

Aziz, muhterem, değerli ve sevgili kardeşlerim!

Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin selâmı, rahmeti, bereketi, dünya ve ahiretin hayırları cümlelenizin üzerine olsun... Allah-u Teâlâ Hazretleri iki cihanda aziz ve bahtiyar eylesin...

Peygamber Efendimiz SAS Hazretlerinin her birisi bir cevher olan mübarek hadîs-i şerîflerinden bir demet okuyup dinlemek, anlamak ve sevap kazanmak niyetiyle burada toplanmış bulunuyoruz. Allah-u Teâlâ Hazretleri cümlelenizi muratlarına nail eylesin, umduğunu elde etmeyi nasib eylesin.

Bu hadîs-i şerîflerin okunmasına ve izah edilmesine başlamazdan önce, Peygamber Efendimiz Muhammed-i Mustafâ Hazretleri'ne bağlılığımızın, sevgimizin, saygımızın, bir nişanesi olmak ve rûh-ı pâkine takdim kılınmak üzere; ve onun cümle âlinin, ashabının, etbainin, ahbabının ruhlarına hediye olmak üzere; sâir enbiyâ ve mürselîn ve cümle evliyâullah ve mukarrabînin ruhlarına ve hâsseten Ümmet-i Muhammed'in mürşidleri olan ulemâ-i muhakkikîn verese-i nebî sâdât ve

meşâyah-i turuk-ı âliyyemizin ruhlarına hediye olsun diye;

Bu hadîs-i şerifleri bize kadar nakil ve rivayet eylemiş bulunan bütün hadis alimlerinin ve râvilerin ruhlarına; ve eseri te'lif eylemiş olan Gümüşhaneli Ahmed Ziyâüddin Hocamız'ın ve kendisinden feyiz aldığımız Hocamız Muhammed Zâhid-i Bursevî'nin ruhlarına hediye olsun diye;

Bu beldeleri fetheden fatihlerin, Fâtih Sultan Mehmed Hanın, şehidlerin, gazilerin, mücahidlerin ruhlarına hediye olsun diye; bu beldeyi düşmanlardan korumuş ve temizlemiş olan mübareklerin ruhlarına hediye olsun diye;

Cümle hayır ve hasenât sahiplerinin ve bilhassa içinde toplanıp, ibadet edip hadis-i şerifleri okuduğumuz şu caminin bânîsi İskender Paşa Hazretleri'nin ve tekrar tekrar tamir ve tevsi eyleyenlerin kendilerinin ve geçmişlerinin ruhları için;

Uzaktan ve yakından bu hadîs-i şerîfleri dinlemek üzere gelmiş olan siz mübarek kardeşlerimizin ahirete göçmüş bütün sevdiklerinin ve yakınlarının ruhları için;

Biz yaşayan müslümanların da Rabbimizin rızasına uygun ömür sürüp, sünnet-i seniyye-yi Nebevî'ye temessük eyleyip, Kur'ân-ı Kerîm'in yolunda yürüyüp, Rabbimizin rızasına vâsıl olup, cennetiyle ve cemâliyle müşerref olmamız için bir *Fâtiha*, üç *Ihlâs*

1 Şerîf okuyalım, öyle başlayalım, buyurun!

.....

a. Kur'an-ı Kerim'i Anlamaya Çalışın!

Konuşmanın baş tarafında Arapça metn-i şerîfini okuduğum hadis-i şerif, *Râmûzü'l-Ehâdîs* isimli hadis kitabınının 74. sayfasındaki 4. hadis-i şeriftir.

Beyhakî'nin *Şuabü'l-İman*'ında Ebû Hüreyre RA tarafından rivayet edilmiştir

Peygamber Efendimiz SAS Hazretleri buyuruyor ki:¹

أَعْرَبُوا الْقُرْآنَ، وَاتَّبِعُوا غَرَائِبَهُ، وَغَرَائِبُهُ:
فَرَائِضُهُ، وَحُدُودُهُ؛ فَإِنَّ الْقُرْآنَ

نَزَلَ عَلَى خَمْسَةِ أَوْجُهٍ : حَلَالٍ، وَحَرَامٍ، وَمُحْكَمٍ،
وَمُتَشَابِهٍ، وَأَمْثَالٍ؛

فَاعْمَلُوا بِالْحَلَالِ، وَاجْتَنِبُوا الْحَرَامَ، وَاتَّبِعُوا
الْمُحْكَمَ، وَآمِنُوا بِالْمُتَشَابِهِ

وَاعْتَبِرُوا بِالْأَمْثَالِ

(هـب. عن أبي هريرة)

RE. 74/4 (*A'ribu'l-kur'âne ve'ttebiû garâibehû. Ve garâibuhû: ferâiduhû ve hudûduhû. Feinne'l-*

¹ Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.II, s.427, no:2293;

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.607, no:2782; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.V, s.48, no:3713.

kur'âne nezele alâ hamseti evcuhin: halâlin, ve harâmin, ve muhkemin, ve müteşâbihin, ve emsâlin; fa'lemû bi'l-halâl, ve'ttenibü'l-haram, ve'ttebiü'l-muhkem, ve âminû bi'l-müteşâbih, va'tebirû bi'l-emsâl)

(*A'ribu'l-kur'âne*) “Kur'ân-ı Kerîm'i i'rab edin! (*Ve'ttebiû garâibehû*) Nadir olduğu için herkesin bilmediği garip ifadelerinin ne mânaya geldiğini anlamak için peşine düşün, araştırma yapın, anlamaya çalışın!”

(*Ve garâibuhû ferâiduhû*) “Çünkü o mânaların altında Kur'ân-ı Kerîm'in farîzaları, farzları, mühim mânalar, ibadetlerin nasıl olacağına dair işaretler yatar. (*Ve hudûduhû*) Ve o kelimelerin arkasında Allah'ın yasaklarının ifadeleri vardır.”

“—Şunu yapın, şunu yapmayın!” diye hudûd-u ilâhînin, hudûdu şer'iyenin, “Şurayı geçerseniz şu cezayı yersiniz.” diye onun altında cezaların mânaları vardır.

(*Feinne'l-kur'âne nezele alâ hamseti evcuhin*) “Kur'ân-ı Kerîm beş konuyu ihtivâ eder. İçinde bu konular olarak kullara inmiştir.”

Bu beş şeyi sayıyor:

1. (*Halâlin*) “Nelerin helâl olduğu Kur'ân-ı Kerîm'de yazılıdır, vardır, görürsünüz.”

2. (*Ve harâmin*) “Neler haramdır, onlar bildirilmiştir.”

3. (*Ve muhkemin*) “Mânası bir baktın mı hemen âşikâre anlaşılabilir emirler vardır.”

4. (*Ve müteşâbihin*) “Mânasını ancak derin alimlerin anlayabileceği veya beşerin

anlayamayacağı müteşabih âyetler vardır.”
Meselâ: *Elif lâm mîm*, üç tane harf, rumuz
gibi... Onlar vardır.

5. (*Ve emsâlin*) “Kıssalar, ibretli, eski
peygamberlerin zamanında olmuş olayların
hikâyeleri, kıssaları vardır.

Müslümanların bu beş çeşidi bilmesi lazım!

(*Fa'melû bi'l-halâli*) “Bunları bilin, helâl
olanlarını yapın!”

(*Ve'ctenibu'l-harâme*) “‘Yasaktır, yapmayın!’
dediği şeylerden sakının!” Faizmiş, içkiymiş,
zinaymış, yalanmış, gıybetmiş, suizanmış;
bunları bırakın!

(*Ve'ttebiu'l-muhkem*) “Mânası herkesin hemen
gözünün önüne serili, anlaşılabilen muhkem
âyetlere ittibâ edin, tâbî olun!”

(*Ve âminû bi'l-müteşâbih*) “Ve müteşabih olan
ayetlerinin hakikatini anlamak için onların
hak olduğunu kabul edin, tamamdır deyin,
hakikatini kavramaya çalışın.”

(*Va'tebirû bi'l-emsâl*) “Eski ümmetlerle ilgili
anlatılan kıssaları, menkabeleri, olayları,
hâdiseleri de kafanıza yerleştirin, ibret alın,
kıssadan hisse çıkartın!”

İbret alın, siz de o ümmetlerin düştüğü kötü
durumlara düşmeyin. Allah'ın cezasına,
belasına, gazabına uğrayan öteki ümmetlerin
durumundan ibret alın da kendi vaziyetinizi
ayarlayın.”

b. Peygamber Efendimiz'e Vahiy Gelmesi

Şimdi biraz daha açıklayalım:

Muhterem kardeşlerim!

Peygamber SAS Efendimiz'in iradesinin dışında Allah-u Teâlâ Hazretleri tarafından zaman zaman kendisine vahiy gelirdi. Dışarıdan ilâhî bir vasıta ile; ya meleklerle ya bir başka vasıta ile Peygamber Efendimiz'e bazı cümleler, bilgiler, ifadeler gelirdi. Peygamber Efendimiz bu ifadeler geldiği zaman çok âşikâr değişik bir duruma düşerdi. Hatta şöyle anlatayım:

Sıkışık bir şekilde otururken Peygamber Efendimiz'in dizinin temas ettiği, değdiği bir insan, normalden bir şey yok, vahiy geldiği zaman dizinin muazzam tonlarca ağırlık altında kalmış gibi, ezilecek gibi olduğunu söylüyor. Dışarıdan Peygamber Efendimiz'e olağanüstü bir şey olurdu. Normal temasta bir şey yok; vahiy gelince sanki dizinin üstünden tank geçmiş gibi veya muazzam bir ağırlık varmış gibi müthiş bir şey olurdu.

Bu psikolojik bir durum değil. Yandaki insan; Peygamber

Efendimizi seviyor, hürmet ediyor da etkileniyor değil... Devenin üstüneyken vahiy gelirse, deve ırlar çökerdi, ayakta durmaya tâkati olmazdı. Olağanüstü bir olay...

Bu vahyin sesi bazen bir arı vızıltısı gibi olurdu. Arı uçuşu veya vızıltısı gibi diyelim, öyle bir sesle de belli olurdu. Peygamber Efendimiz vahiy esnasında çok tazyik altında kalırdı,

terlerdi, çok sıkışırdı. Ve vahiyden sonra bîtap düşerdi. Üzerinde olağanüstü bir olay cereyân ederdi. Ondan sonra Kur'ân-ı Kerîm inerdi.

Kur'ân-ı Kerîm, hani hep inkârcıların sözlerine karşı olayları Yirminci Yüzyıl'ın insanının normal anlayabileceği şekilde ifade etmeye çalışıyoruz. Bunlar neyi gösteriyor?

Peygamber Efendimiz'in vahyinin dışarıdan gelen bir enerjiyle, bir yükü, bir güçle olduğunu ve bunun da insanlar tarafından görülen tesirleri olduğunu gösteriyor. Deve ayakta duramıyor. Yanındaki adamın dizi parçalanacak gibi oluyor. Efendimiz kan ter içinde kalıyor, bitkin düşüyor. Yani kendisine ait bir şey değil.

Şeytan inkârı yağlayıp ballayıp da zehiri yutturmak için bahaneler ileri sürer. Hani münkir insanlar da derler, diyebilirler, düşünebilirler ki: “—Canım, işte iyi bir insanmış; düşünmüş taşınmış, vahiy diye bir şeyleri söylemiş.”

Böyle düşünürsen kâfir olursun! Dışından, kendi kendisinden kaynaklanmayan, dışarıdan bir olay. Ve biz bunu tarih olayı olarak karşımızda nakledilenlerden manzarayı size anlatıyoruz ki siz de anlayın.

Bir insana normal ilham geldiği zaman böyle şeyler olur mu? Çocuk kalemi eline almış, kompozisyon yazacak, gözlerini kapatıyor; böyle bir şey olur mu? Olmaz.

Şair şiir yazacak; böyle bir şey olur mu? Olmaz. İsteddiği kadar düşünsün...

Adam işini düşünüyor, kaşları kırışmış, dalmış..

Düşünen adam Rodin dizine dirseğini dayamış...
Bir şey olmaz.

Burada bir şey var. Kâinâtın mâverasından Rasûlüllah Efendimiz'e gelen enerji yüklü muazzam bir şey var. Ve çevre buna tahammül edemiyor. Efendimiz de ona tahammül edecek şekilde yaratılmış veya mânevî ameliyatlardan geçirilmiş; zor tahammül ediyor, ter döküyor... Ondan sonra da aynen Rasûlüllah Efendimiz duyduğunu tekrar ederdi.

Efendimiz'e vahiy gelince Allah'ın emri diye Efendimiz telaşa kapılıyor. İnsan kapılmaz mı? Allah'tan; kâinâtın hâkiminden, sahibinden, yaradanından emir geliyor. "Ezberleyeyim" diye tekrar yoluyla gayret edince vahiy geliyor:

لَ تَحْرَكُ بِهِ لِسَانَكَ لِتَعْجَلَ بِهِ . إِنَّ عَلَيْنَا جَمْعَهُ
وَقُرْآنَهُ

(القيامة: ١٧-١٦)

(Lâ tüharrik bihî lisâneke li-ta'cele bihî)
"Aceleyle iyi öğreneyim diye, vahiy gelirken dilini hareket ettirme! (Inne aleynâ cem'ahû ve kur'âneh) O Kur'an-ı Kerim'in derlenip toparlanmasını, okutulmasını, senin hafızanda nakşedilmesini biz yapacağız. Sen unutacağım diye telaşlanma, sen serbest ol!" (Kıyamet, 75/16/17) buyruluyor.

Burada Efendimiz'in hâlet-i rûhiyesini ve ona dışarıdan gelen ikazı görüyoruz. Vahiy karşısında nasıl tavır takınacağını söylüyor.

Sonra Peygamber Efendimiz'in aleyhinde ifadeler taşıyan âyetler geliyor:

“—Sen zihninde halktan utandığın için şu konuda utanıyordun, sıkılıyordun, söylemiyordun; ama Allah hakikatı söylemekten utanmaz, şu şöyledir.” diyor.

Sonra Efendimiz yanlış bir hareket yaptığı zaman gelen vahiy onu tenkit ediyor:

عَبَسَ وَتَوَلَّى. أَنْ جَاءَهُ الْأَعْمَى

(عبس: ۱-۲)

(*Abese ve tevellâ*) “Yüzünü buruşturdu ve sırtını döndü. (*En câehü'l-a'mâ.*) Tam böyle, ben ötekilerle konuşuyorum, bu a'mâ geldi de soru sormağa kalktı diye yüzünü buruşturdu.” (Abese, 80/1- 2) diye Abese sûresi iniyor.

“—Öyle yapma. O zenginlerin hatırını yapacağım diye bu fakir âmâyâ sırtını dönme. Tekrar tekrar sana soru sordu diye canın sıkılıp da yüzünü kırıştırma...” buyruluyor.

Bunlar Efendimiz'in aleyhinde sözler...

Bütün bunlar net olarak gösteriyor ki; eğer insafın varsa, eğer aklın varsa, eğer bilim adamı kafan varsa, eğer hakikatı araştırıyorsan, görürsün ki Rasûlüllah SAS'e Allah'tan mesaj geliyor! Net olarak anlarsın. İster mü'min ol, istersen insafsız bir imansız ol, insafsız bir imanlı bile olsan, incelersin, imana gelersin, meseleyi anlarsın. Bu bir oyuncak değil.

Peygamber Efendimiz'in peygamber olmasından sonra, başarısından sonra, Mekke'yi fethetmesinden, etrafına yüz binlerce insanın âşık-ı sâdık ashab-ı kirâmın toplanmasından sonra taklitleri çıktı, peygamberlik davasıyla ortaya insanlar çıktı. Müseylemetü'l-kezzab mesela; Yalancı Müseyleme. "Ben de peygamberim." dedi. Rasûlüllah'la kavga edecek ya, rekabet edecek ya... Başka türlü düşmanlığı tutturamadı; "Ben de peygamberim. Bana da vahiy geliyor." dedi. Yalan dolan, ıvır zıvır...

Bir seferinde dediler ki:

"—Rasûlüllah Efendimiz SAS âmâyâ, iki gözü görmeyen adama dua edince gözü açılıyor; sen de dua et!"

Gözü ağrıyan bir adamı getirdiler. Müseylemetü'l-kezzab'a, yalancı, sahte peygambere... O da halkın o tazyiki karşısında bir dua etti; "Gözü açılsın..." diye. Adamın bir gözü daha kör oldu!

Sen misin Allah'ın karşısında yalancılık yapan? Sen misin Allah'ın hak peygamberinin karşısına çıkan? Nasıl Allah "Hor olsun, alçalsın, aşağıkların aşağısına düşsün!" diye ne hale getiriyor?..

c. Peygamber SAS'in Eminliği

Onun için, Peygamber SAS'in hayatını inceleyen hayran oluyor, inceleyen kurban oluyor, inceleyen müslüman oluyor; başka çaresi yok! İnsafı varsa, bilim adamıysa...

Biz meseleleri bilimsel olarak inceliyoruz. Suyu alıyoruz, içiyoruz. Nasılmış, mikroskobun altında inceliyoruz; "Mikrop varmış; içilmez. İçine

klor katalım, şöyle yapalım, böyle yapalım...” Temizse “içilebilir” diyoruz. “Buyurun, için.” Mühür basıyoruz. Damacanalara:

“—Temiz sudur, mahzuru yoktur, inceledik, halk sağlığına uygundur.” diyoruz.

Bilim adamı gelen su iyi ise iyi, kötü ise kötü... Bizim bahçeden su çıktı, boru vurduk. Raporda diyor ki:

“—İçilmez, içinde nitrit vardır, kullanılmaz. Ancak bahçe sulamaya yarar.” Ama ötekisi gittiği zaman suyuna göre “içilebilir, güzel” diyebiliyor; ilim adamı. Yani gelenin durumunu inceliyor.

Eğer böyle bir insafı varsa, aklı varsa, düşmanlığı yoksa, hıncı yoksa, art niyeti yoksa, başka yerden para alıp da havlamakla görevlendirilmemişse, arkasından “hop hop” denilip, “hadi bakalım” denilip “şu tarafa havla” diye bir emir gelmemişse o zaman gerçeği kabul eder. Çare yok, herkes kabul ediyor. Amerikalısı kabul ediyor, Japon’u kabul ediyor, Hintlisi kabul ediyor, Çinlisi kabul ediyor...

Çin’de bir sürü müslüman var. Buraya Çinli bir kardeş gelmiş. Belki şimdi aramızdadır. Büyük Çin’den kardeş gelmiş, bizim arkadaşlarımızla konuşmuşlar. Hanımıyla beraber müslüman olmuş. Aklı olan, insafı olan oluyor.

Avustralya’da görüştüm. Perulu birisi müslüman olmuştu. Bir de geldi bizden ders aldı, derviş de oldu. Yunanlı birisi geldi...

Biz Yunanlılar ile neyiz? Ege’de çatışma

hâlindeyiz.

Müslüman olmuş, sakal bırakmış, pırıl pırıl bir kardeş, tatlı bir kardeş. Bir de ders aldı, derviş oldu.

Biz burada ameliyat oluyorduk. Yusuf İslâm geldi, kocaman sakalı, cübbesi, sarığı... Gören bizim Karadenizli vatandaşlardan birisi sanır, Mahmud Hocamız'ın ihvânı sanır. Geldi:

“—Geçmiş olsun...” dedi.

“—Hoş geldin!” ve saire dedik.

Melek gibi bir adam... Bu muydu eskiden caz müzikçisi? Tangır tungur, paldır küldür o çalgıları çalan bu muydu; inanamazsın.

Avustralya'ya gitmiş, —inanan sağlam inandı mı bak cevapları nasıl oluyor— havaalanında üç beş kişi karşılamış. Avustralyalı İngilizler demişler ki:

“—Gördün mü, pop müzikçisiyken binlerce insan çılgınca seni alkışlıyordu, havaalanı doluyordu. Şimdi bak üç beş kişi karşıladı.”

“—Hiç kıymeti yok! Allah sevsin, mühim olan o!” demiş.

İnsan doğruyu söylediği zaman halkın itibarı kesilebilir. Doğru söyleyeni dokuz köyden kovabilirler. Dokuz köyden kovarlar, karalarlar.

Peygamber Efendimiz'i ne yaptılar? Kendi yurdundan çıkarttılar, öldürmeye kalktılar.

Ne yaptı? Muhammed el-Emin'di. Paralarını getirip ona teslim ediyorlardı, anahtarları ona teslim ediyorlardı, onu hakem seçiyorlardı.

Doğru insandı.

Niye öldürmeye kalkıyorsunuz? Ne oldu?

“–Putlarımıza çatmasın! Düzenimizi bozmasın!”

Düzen bozuk olunca... Bunun bozulması lazım ki düzeltilsin.

Caminin içini Allah razı olsun, Mikdat Hocae-fendi evirdi çevirdi, tabana kalorifer, şurası bu-rası badana, boya... Bozulunca düzeltilir. Her baharda insan evinde bir badana boya yapıyor. Ev çok yıprandığı zaman esaslı bir tamirden geçilir. Tamir edilecek gibi olmazsa yıkılır, yenisi yapılır.

Dediler ki:

“–Sen ne istiyorsun?”

Peygamber Efendimiz’e yapılan teklife bakın...
(*Salla’llahu*

aleyhi ve âlihî ve selleme teslîmen kesirâ...) Şu teklife bakın, ne kadar çağdaş bir teklif... Tam Avrupalılar’ın, Amerikalılar’ın yapacağı cinsten bir teklif. Çağdaş, Yirminci Yüzyıl, modern teklif... Diyorlar ki:

“–Sen ne istiyorsun? Ne yapmak istiyorsun? Para istiyorsan para toplayalım, para verelim, seni zengin edelim, seni paraya boğalım...”

“–Gırtlığına kadar paraya boğalım.” derler ya, bazen duyarız.

“–Seni paraya gark edelim.”

“–Hayır!”

“–Hükümdarlık istiyorsan seni başımıza hü-

kümdar seçelim.”

“–Hayır!”

“–En asil kızlarımızla düğün yapalım, seni evlendirelim.” “–Hayır!”

Pekiye bir insan niçin liderlik davası diye ortaya atılır?

Ya para, ya mevki, ya makam, ya itibar, ya şunu ya bunu... Söylüyorlar söylüyorlar...

Bunlar az şeyler değil; zengin olmak, hükümdar olmak, başkan olmak, reis olmak, reisicumhur olmak, bakan olmak... Millet birbirini yiyor; “Sen bakan olacaksın, ben bakan olacağım...” diye parti içinde bölünme bile olabiliyor.

En güzel kızı bulup onunla evlenmek, güzel mutlu bir yuva kurmak... Kerem ile Aslı, Ferhat ile Şirin hikâyelerini duyuyoruz. Ferhat dağı delmiş, Kerem 32 dişini söktürmüştü... Bunların benzerleri oluyor. Adam feleğini şaşırıyor, çarpılıyor, yamuluyor...

Diyor ki:

“–Bunları değil; bir elime Kamer’i verseniz, bir elime Güneş’i verseniz yine bu davadan vazgeçmem! Çünkü vazifeli peygamberim!”

Vazifeli; Allah’ın emrini yerine getiriyor. Utanıyor, sıkılıyor, taşlanıyor muhterem kardeşlerim!

Siz hiç refüze oldunuz mu? Reddedildiniz mi? Bir kapı karşınıza, yüzünüze kapandı mı? Birisi sizi kovdu mu? Hiç böyle bir şey başınıza geldi mi?

Benim başıma pek gelmedi. Gelse herhalde

karşımdaki adamla gücümün yettiğince ne yapacağımı ben bilirim. Sen de öyle... Alt alta, üst üste hakkımızı korumaya kalkarız.

Taif'e gitti, taşladılar, topuğu yaralandı, şehirden dışarı çıkarttılar. Peygamber Efendimiz bir bağ evine sığındı. Topukları kanadı. Çoluk çocuk peşine takıldı, Peygamber Efendimiz'i taşladılar.

Kureyş'in eşrâfını, âyânını, ileri gelen şahsiyetlerini çağırды, anlattı.

“—Bana itimad eder misiniz?” dedi.

“—Tabii ederiz. Sen Muhammed el-Emîn'sin. Sana güveniyoruz, dürüstsün. Aramızdan soyunu sopunu biliyoruz. Mekke'nin hâkimi olan Abdulmuttalib'in torunusun sen. Evet, baban genç yaşta öldü ama soylu bir ailedensin, ahlâklısın, temizsin, paksın, pırıl pırılısın, dürüstsün. Tabii itimat ederiz.”

“—Ben şimdi ‘Şu dağın arkasında düşman ordusu gördüm, bu tarafa doğru geliyor, şehre saldıracak.’ desem inanır mısınız? Bir tehlikeyi haber versem?”

“—İnanırız. Çünkü sen Muhammed el-Emin'sin; güvenilen, emin, itimat olunan Muhammed'sin...” dediler.

O lakabı almış. Bak Allah'ın hikmetine... Başka lakaplar alabilirdi. Muhammed el-Cemil lakabını alsaydı, “Güzel Muhammed” adı olurdu... “Yakışıklı Muhammed, güzel Muhammed, güçlü Muhammed, sağlam Muhammed, bahadır Muhammed, yiğit Muhammed...” Muhammed

el-Emin, Allah o sıfatla halkının arasında evvela onu şöhretlendiriyor.

Neden? Allah'ın her işi hikmetli de ondan. Vazifelendirdiği şahsın güvenilen bir şahıs olduğunu beldesindeki bütün insanlar evvela tasdik ediyor.

Güvenilen bir insan mı bu? Güvenilen insan. Yalan söyler mi? Söyemez.

Dürüst mü? Dürüst.

Hak yer mi? Yemez. Paramızı emanet ederiz, aynen alırız.

İşte bu dürüst insan sana bir haber getiriyor, Allah CC'dan vahiy getiriyor. Ne kadar muhteşem bir şey! O dürüst insan vahiy getiriyor.

d. Peygamber SAS'in Güzelliği

Medine-i Münevvere'ye geldi. Medine başka kültürlerin de olduğu bir şehir; yahudiler var, Benî Kureyza var, Benî Nâdir var, köyleri var, kaleleri var, etrafı surlarla çevrili... Biz Medine-i Münevvere'de harabelerini gördük. Tarihi bilenler gösterdiler. Orada yahudiler var. Yahudiler Peygamber Efendimiz'in peygamber olmasından önceki zamanlarda bekliyorlardı. "Şimdi bize Musa AS'ın haber verdiği o âhir zaman peygamberinin gelmesi zamanı iyice yaklaştı, buralardan çıkacak."

Biliyorlar; yerini biliyorlar, çünkü kitaplarında var. Tevrat'ta ve İncil'de Peygamber Efendimiz'le ilgili bilgiler var. Tarih kitapları söylüyor. Kur'ân-ı Kerîm şahit. Bekliyorlardı, o

peygamber gelecek.

Medine'ye ilk gittiği zaman, yahudi hahamlardan birisi, [Abdullah ibn-i Selâm] Medine'ye kendisinin peygamber olduğunu söyleyen birisinin geldiğini duymuş.

“—Medine'ye yeni gelmiş, kimmiş bir görelim!” diye kalkıp gitmiş.

Efendimiz, Medine'ye daha önce gitmiş sahabesi ile toplanmış,

günün herhangi bir saatinde oturuyorlar. Rasûlüllah SAS Efendimiz kalabalığın ortasında oturuyor. Haham diyor ki:²

عَرَفْتُ أَنَّ وَجْهَهُ لَيْسَ بِوَجْهِ كَذَّابٍ

(ت.ه.حم.ك.طس.ش.هب.ق.عن عبد الله بن سلام)

(*Araftü enne vechehû leyse bi-vechi kezzâb*)
“Yüzüne bakınca anladım ki, yüzü hiç öyle yalan iddiada bulunacak, yalan söz söyleyecek bir insan yüzü değil!” Sözü yalancı sözü değil. Bakışı pırıl pırıl... Rasûlüllah'ın bakışından, manzarasından belli... Rasûlüllah Efendimiz hakkında Hazret-i Ali RA'dan gelen rivayet

---

² Lafız farkıyla: Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.652, no:2485; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.I, s.423, no:1334; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.451, no:23835; Dârimî, *Sünen*, c.I, s.405, no:1460; Hâkim, *Müstedrek*, c.III, s.14, no:4283; Taberânî, *Mu'cemü'lEvsat*, c.V, s.313, no:5410; İbn-i Ebî Şeybe, c.V, s.248, no:25740; Beyhakî, *Şuabü'l- İman*, c.III, s.216, no:3361; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.II, s.502, no:4422; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.II, s.152; İbn-i Sa'd, *Tabakâtü'l-Kübrâ*, c.I, s.235; İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.II, s.132, no:1339; Abdullah ibn-i Selâm RA'dan.

şöyle:³

مَنْ رَأَاهُ بِدِيهَةٍ هَابَةٍ، وَمَنْ خَالَطَهُ مَعْرِفَةً أَحَبَّهُ،
يَقُولُ نَاعِتُهُ: لَمْ أَرَ قَبْلَهُ وَلَا بَعْدَهُ مِثْلَهُ

(ت. ش. هب. عن علي)

(*Men raâhu bedîheten hâbehû*) “Rasûlüllah’ı ömründe ilk kez gören kimse, onu huzuruna girip de yüzüne bir baktı mı, titreme alırdı kişiyi. Onun heybetinden Rasûlüllah’ın peygamberlik heybetinden adam titremeğe başlardı, tir tir titrerdi.”

(*Ve men haletahû ma’rifeten*) “Kim tanır da Rasûlüllah’ı sohbetine iştirak eder de, konuşmasını dinler de, halini huyunu anlarsa; muhalata ederse, onunla karışır, görüşürse; huyunu, ahlâkını, yaşamını tanırsa; (*ehabbahu*) onu severdi, dayanamazdı, aşık olurdu.”

(*Yekûlu nâituhû*) Onu anlatmak isteyen kimse, onu anlatırken: (*Lem era kablehû ve lâ ba’dehû mislehû*) “Onun gibisini ondan önce de, ondan sonra da hiç görmedim. Önce de görmemiştim, tanıdıktan sonra da etraftaki insanlara bakıyorum, onun gibisi yok! Evvelinde ve ahirinde onun gibisini hiç görmedim.” derdi.

Emsâli görülmemiş bir insandı. Yusuf AS’dan da

³ Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.599, no:3638; İbn-i Ebî Şeybe, *Musanef*, c.VI, s.328, no:31805; Beyhakî, *Şuabü’l-İman*, c.II, s.148, no:1415; İbn-i Esîr, *Üsdü’l-Gâbe*, c.I, s.15; İbn-i Sa’d, *Tabakâtü’l-Kübrâ*, c.I, s.412; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.XI, s.30, no:5699; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.III, s.262; Ebü’ş-Şeyh, *Ahlâku’n-Nebiy*, C.I, s.90, no:84; Hz. Ali RA’dan.

daha güzeldi.

Yusuf AS'ı Zeliha Hatun beğendi, sevdi. Köle olarak almıştı, sevdi, istedi, hayran oldu. Hatta şehrin ahalişi dedikodu yapınca hepsini çağırmış. Hepsi evine misafir gelmişler. Hepsinin eline elma vermiş, bıçak vermiş. Elma soyacaklar, yiyecekler. Yani meyva ikram ediyor. Ondan sonra da Yusuf AS'ı çağırmış:

“—Çık şunların yanına!” demiş.

Yusuf AS kapıdan girip kadınların olduğu tarafa gelince, kadınlar bir baktılar, dünya güzeli, bir peygamber ama çok güzel bir insan... Kur'an-ı Kerim bildiriyor ki:

وَقَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ

(يوسف: ٣١)

(*Ve katta'ne eydiyehünne*) “Kadınlar ellerini kestiler, doğradılar. Akılları başlarından gitti. ‘Güneş mi doğuyor, ne oluyor evin içine?’ diye hayran kaldılar. Elma keseceklerine ellerini kestiler.”

وَقُلْنَ حَاشَ لِلَّهِ مَا هَذَا بَشَرًا، إِنْ هَذَا إِلَّا مَلَكٌ كَرِيمٌ

(يوسف: ٣١)

(*Ve kulne hâşe li'llâhi mâ hâzâ beşeren, in hâzâ illâ melekün kerîm*) “Bu insan değil, bir melek! İnsan soyuna benzemiyor, bu ne güzellik!” dediler. (Yûsuf 12/31)

Zeliha Hatun dedi ki:

“—İşte beni kınadığınız köle bu! Siz görün bakalım, dayanılır gibi mi?”

Çok güzeldi. Rasûlüllah Efendimiz ondan da güzeldi, SAS.

Peygamber Efendimiz’e Allah-u Teâlâ Hazretleri —şu kırık dökük kelimelerle anlatmak istediğim gibi— Kur’ân-ı Kerîm’i indirdi. Kur’ân-ı Kerîm Allah kelâmıdır. Aklı ve ilmi olan konuşsun, aklı ve ilmi olmayan konuşmasın da cahilliği, budalalığı ortaya çıkmasın. Bilenler ortaya gelsin, bilmeyenler sussun, haddini bilsin. Kur’ân-ı Kerîm Allah kelâmıdır, beşer kelâmı değildir. Allah’ın Peygamber-i Zîşânımız’a vahyidir.

İlham da değildir, şairin ilhamı gibi de değildir. Şairin ilhamı dedin mi, kâfir oradan bir yakaladı mı işi nereye götürür... Herkese ilham geliyor, gözünü kapatana ilham geliyor, önüne gelen bir şeyler söylüyor, “şairim” diye ortaya çıkıyor. Kimisi Şair-i Âzam adını alıyor, kimisi Sultânü’ş-şuarâ adını alıyor... Öyle değil... Şiir ona gerekmezdi, şiirle ilgisi yok. Peygamber Efendimiz ciddi bir zât-ı şerîfti. Hayatında hiç gayri ciddi işi yok.

Bir müşrik düğününü görmeye gitmek istemiş, üç gece arzu etmiş, teşebbüs etmiş; Allah uyku bastırmış, gidememiş. Nefis istiyor. Daha henüz peygamberlik yok, çocuk, delikanlılık çağında; düğün, eğlence seyredecek. Uyku bastırıyor. Çünkü Rasûlüllah’ın öyle yere gitmesi yakışık almaz. İleride peygamber olacak bir zâtın her hâli Allah tarafından korunuyor.

“—Peygamberler masumdur.” ne demek?

Masum, “korunmuş” demek. İsmet sıfatı vardır, masumiyetleri vardır. Ne demek? Günahlardan, hatalardan, haramlardan korunmuştur. Önceden damgalanmıştır, ilâhî standart belgesiyle “Bu Allah’ın has kuludur.” diye damgalıdır. Peygamberler öyledir.

Peygamber Efendimiz *Seyyidü’l-mürselîn*’dir, peygamberlerin en başında gelir. *İmâmü’l-mürselîn*’dir, peygamberlerin önderidir.

Ona Allah’tan vahiy geldi. Sadece kendisinin çevresi ve psikolojik yapısı ile ilgili bilgiler değil; hem eskiye ait tarihî bilgileri düzeltten bilgiler geldi, hem de istikbale ait, olacak hâdiselerle ilgili bilgiler geldi. Eski ümmetler bazı bilgileri saptırmışlar ve bozmuşlardı. “Yahudiler şurayı bozdular, hıristiyanlar burayı bozdular.” diye Kur’ân-ı Kerîm bilgileri düzeltti.

Onun için, Fransız ilim adamı, Bilimler Akademisi âzâsından Prof. Maurice Bucaille kardeşimiz diyor ki... Hıristiyan idi. Hıristiyan iken İncil’i, Tevrat’ı, Kur’an’ı incelemiş. Avrupalılar’a diyor ki...

Peygamber Efendimiz SAS Hazretleri için onlar diyorlar ki;

“—Canım işte Hıristiyanlığın bazı bilgilerini almış, Arabistan’da söylemiş.”

“—Eğer o bilgileri almış da söylemiş olsaydı yanlışları da tekrar ederdi... Tevrat’ta şu yanlışlık var, İncil’de şu yanlışlık var, bozulma var, tahrifat var, bozulmuş. O bozuk yerler

burada yok. Bak düzeltilmiş. Demek ki onun kopyası değil. Bir şeyi aynen kopya eden bozuğunu da kopya eder. Görüyorsunuz.” diyor.

İncelemesi sonunda müslüman oluyor, Bilimler Akademisi'nin üyesi olan Prof. Maurice Bucaille... Tanıştık, buraya geldi. Yıldız parkında bir toplantıda kürsüye çıktı, salât u selâmla, hamd ü senâ ile güzel bir konuşma yaptı. Müslümanca konuştu, İslâm'ı savunacak fikirler söyledi.

Libya delegeleri karşısına çıktılar, bunu sıkıştırmaya çalıştılar. Libya güya İslâm ülkesi; oranın delegeleri daha münkirce konuştular. O mü'mince müdafaa yaptı. Maurice Bucaille...

Kur'ân-ı Kerîm eskiye ait bilgileri düzeltiyor, eski ümmetlerin hatalarına işaret ediyor. “Siz şurada hata ettiniz, öyle olmayacaktı, o işin aslı öyle değildi, şu şöyle değildi.” Bazılarına da diyor ki; “Siz ‘İbrahim AS şöyle dedi.’ diyorsunuz; gösterin delilinizi! Yok öyle bir şey, öyle değildir; böyledir.” diyor, değiştiriyor. İddia ile ortaya çıkıyor.

“—Siz Hz. İsa'ya ‘Allah'ın oğlu’ diyorsunuz. Hayır, yoktur öyle şey!” Detay veyahut ana fikri söylüyor. “Zekeriya AS için şöyle dediniz, böyle dediniz... Onun yanında mıydınız kura çekildiği zaman?” Bütün olayları bilen âlemlerin Rabbi eskiyi tashih ediyor, ileriye ait bilgi veriyor.

İleriye ait bilgiler ne?

İranlılar Rumları, Romalıları, Bizanslıları yenmiş. Müşrikler sevinmiş; “Tamam, ehli kitabı ateşperestler, müşrikler yendi. Biz Arabistan'ın müşrikleri de sizi tepeleriz, bak işte!” gibilerden

bir psikolojik durum. Sevinmişler. Kur'ân-ı Kerîm diyor ki:

(*Gulibeti'r-rûm*) “Romalılar mağlup oldu ama bir zaman sonra galip gelecekler. İstikbalde İranlılar yenilecek, Bizanslılar galip gelecek.”

Müşriklerle konuşurken Ebû Bekr-i Sıddîk Efendimiz Rûm Sûresi'ni okudu. Diyor ki:

“—Boşuna sevinmeyin, Bizanslılar İran'ı yenecek.”

İddialaşıyorlar. Peygamber Efendimiz'e geliyor:

“—Müşriklerle iddialaştık, yâ Rasûlallah.” diyor.

“—Kaç devesine?”

“—Üç sene için, on devesine...”

“—Seneyi artır, develeri arttır.” diyor.

On sene için, yüz devesine iddiaya giriyorlar.

Neden? Tereddüt yok.

Hudeybiye antlaşmasının yapıldığı günlerde Bizanslıların galip geldiği haberi geliyor. Ebû Bekr-i Sıddîk Efendimiz iddiayı kazanıyor.

Kur'an istikbale ait bilgiyi veriyor. Geçmişe ait hatayı düzeltiyor. Hayata nizam veriyor. İstikbale ait bilgiyi veriyor. Maddî bilgileri de veriyor. Sonra âhiret hakkında bilgi veriyor. “Âhirette şöyle olacak, cennet var, cehennem var, ayağınızı denk alın.” diyor, ayrı; ama maddî şeyler hakkında da bilgi veriyor. Bu kadar delili gören bir gözü olan insan müslüman olur, muhterem kardeşlerim!

Dünya üzerinde müslüman olmayacak insan

yoktur, aklı varsa... Müslüman olmuyorsa mutlaka bir menfaati vardır. Mutlaka bir kuyruk acısı vardır. Ama kuyruk acısı olanlar bile müslüman oluyor. Kur'ân-ı Kerîm'in öyle bir gücü var ki, İslâm'ın öyle bir gücü var ki...

Demin söyledim ya, yalancı peygamberler türemiş. O yalancı peygamberlerden bir tanesi sahabenin bazı kıymetlilerini harplerde darplerde şehid edip hıristiyan ülkelere kaçmış. Savaşta yenilmiş, kaçmış. Öldürememişler, yakalayamamışlar, kaçmış. Yıllar sonra kendisi müslüman oluyor. Hacı olarak, ihramlanmış olarak Mekke'ye geliyor. Aklına başına devşirmiş. Ondan sonra da "Ben bu yaptığım eski kötülükleri ancak cihatla, cihat ederek, şehit olarak temizleyebilirim." diye öyle bir cihada sarılmış ki, öyle kahraman bir adam olmuş ki... Bir deniz savaşına katılmış...

Medine-i Münevvere'de *Kitâbü't-tevvâbîn*'de okudum da arkadaşlar dediler ki:

"—Hocam bunu bir senaryo hâline getirelim, bu filmi çekilecek bir şey."

Deniz savaşına katılıyor. Eski sahte peygamber, sonradan hatasını anlayıp tevbe etmiş, müslüman olmuş, ondan sonra hacetmiş. Hz. Ömer zamanında savaşa gitmiş. Düşman gemisi karşıdan geliyor, müslüman gemisi de ona doğru gidiyor, diyor ki;

"—Beni sallayın, oraya atın..."

Kitapta detay yok ama tahmin ediyorum ki direklere yukarıdan halat bağlıyorlar. Yukarıdan savuracak gibi sallıyorlar. Halat uzun olduğu

için öbür tarafa gemiye atlıyor. İki gemi biraz mesafeli olduğu halde [atlıyor.] “Tek başına düşman gemisine beni sallayın, atın.” diyor. Onlar da kim bilir nereden tutuyorlar, nasıl yapıyorlar, savurup düşman gemisine atıyorlar.

Muhterem kardeşlerim!

Mü'min ölümden korkmaz. Mü'minin hâlini kâfir anlayamaz.

Mü'min ölüme seve seve gider. Orhan Şaik ne diyor; “Bir gül bahçesine girercesine...” Gül bahçesine, parka, bahçeye, havuzlu bir yere gitmek insanın nasıl hoşuna gider... Bir gül bahçesine girercesine gider. Şehit olmadığı zaman ağlar, üzülür. “Kaç sefer savaşa girdim de şehitlik hâlâ nasip olmadı!” diye ağlayanları biliyoruz.

Tek başına savuruyorlar!

Neden? Adam mü'min de ondan. Radyallahu anh. İmana gelmiş.

“—Sallayın beni düşman gemisine.” diyor. Bir sallıyorlar, gemidekilerin önüne gelenini kesmiş. Ötekiler de denize atlamışlar. Önünden kaçırmaktan başka çare bulamamışlar, ya denize atlamış boğulmuşlar, ya kılıcın altında can vermişler. Tek başına ölmemiş, gemiyi de haklamış. İman kuvveti!

Mü'minin karşısında kimse duramaz! Biz sağlam müslüman olsak karşımızda Rusya, Çin, Amerika filan duramaz!

Çürük olduğumuzdan Allah bu cezaları başımıza getirdi. Çürüdük, ahlâkımız çürüdü, rüşvet

aldık. Osmanlılar zamanında haksızlık yaptık. Parası çok olanın parasını gasp etmek için adamın kafasını kestiler, konaklarına, mallarına el koydular. Zaten o da o malları haramdan rüşvetten almış... İşler bozuldu.

Homoseksüellik yayıldı. Allah'ın en kızdığı şeylerden birisidir; homoseksüelite. Allah'ın en kızdığı; amel-i kavmi Lût, Lut kavminin ameli... Onlar yayıldı, kötülükler yayıldı, içkiler yayıldı... "Osmanlı Edebiyatı" diye bize liselerde yutturuyorlar; şarap, meyhane, meyhaneci, meyhanecinin çırağı tüysüz delikanlı, onu methediyor. Daha sakalı yüzüne yürümemiş, akça pakça... Baştan aşağı edepsizlik!

Lisede bu kitap okutulur mu? Bu şiir okutulur mu? Aklınız mı yok ya sizin? İnsafınız mı yok ya? Şu nesli mahvetmek mi istiyorsun? Şarap şiiri okutulur mu? Homoseksüellik şiiri okutulur mu? Açıkça söyleyelim, bilinsin. Günahlar da bilinsin de işlenmesin. Oğlancılık teşvik edilir mi?

Kıs kıs gülüp, fıs fıs uğraşıp, mahsustan yaparsan çökersin! "—Bu rüşvetin önünü alamıyoruz."

Alamazsın tabii... İslâm'a çelme takarsan rüşvetin önü alınır mı? O hastalıkların ilacı İslâm. Zinanın ilacı İslâm. Oğlancılığın ilacı İslâm. Sarhoşluğun ilacı İslâm. Hırsızlığın ilacı İslâm. Tembelliğin ilacı İslâm.

Has müslüman oldu mu cihanı fetheder, bir gemiyi fetheder, bir orduyu yener, tek başına! Bütün mesele hakiki müslüman olmak.

Biz de çürüğüz. Neden? Çürük elmanın yanında bulunanlar çürük olur da ondan. Kenardan

kıydan bulaşıyor.

Camiye geliyoruz, aldırma... Camiye geliyorsun ama kızının düğününü nasıl yapıyorsun? Gel bakalım. Erkekçe konuşalım. Kızının düğününü nasıl yaptın?

“—Hocam sorma. Hocam ortalığı karıştırma. Karıştırırsan olmaz.”

Ne düğünümüz İslâm’a benziyor, ne masamız, soframız İslâm’a benziyor, ne ticarethanemiz İslâm’a benziyor, ne konuşmamız İslâm’a benziyor...

Çuvalın dibi yine delinir, bakarsın gitmiş, yine gider. İstedğin kadar vergi topla... Keşke toplamasa da gitmese, keşke vergiyi hayra vermek mümkün olsa. Çünkü toplandığı zaman fareler yiyor. Devlet büyük olduğu zaman, ambar büyük olduğu zaman parazit de çok oluyor. Devleti küçültecekler parazit az olacak, yedikleri milleti yıkmayacak.

Özel teşebbüs sahipleri ambarları korumasını biliyorlar; basıyorlar ilacı, ne fare kalıyor ne haşerat kalıyor, bir şey oluyor. Müessesesini yürütmek için... Ama devletin malı oldu mu, “Devlet malı deniz, yemeyen domuz.” Yemeyene hakaret ediyor. Yiyene hakaret etmiyor. Yiyene “ahlâksız, edepsiz” demiyor. “Devlet malı deniz, yemeyen domuz.” diyor. Öyle şey olur mu? Ne biçim söz bu?

Buna “kinâyeli söz” derler. Yani ters söz.

“—Gel gel, yap da gör! Hadi hadi, kırmızı ışıktaki geç de göreyim!” Polis dışarıda, geçilmez

çizgisinde, dönemecin diğer tarafında bekliyor; “Hadi geçilmez çizgiyi geç de göreyim!” Ceza yazacak. Keklik gibi polisin eline düşecek. “Ver bakalım!” cezayı yazacak.

Kinâyeli söz:

“—Devlet malı deniz, yemeyen domuz.” Ne demek?

Herkes böyle düşünüyor. Biz “Domuz gibi yemek lazım.” deriz. Öyle değil. Yemeyene “domuz” diyor, yani namusluya hakaret gibi görünüyor; ama kinâyeli bir söz. Aslında bizim ahlâkımıza uygun değil. Biz devletin malını yemiyoruz, müslümanların hiçbirisi yemiyor. Hakiki müslüman yemez.

Domuz mu? Hayır, Müslümanlık’ta domuz necistir. Biz öyle şey yapmayız, öyle bir işimiz yok.

Şeyh Şamil, Kafkas mücahidi, Ruslar muhasara etmişler, neticede çarpışmış çarpışmış, esir düşmüş. Tabii bunu Moskova’ya götürmüşler. Büyük Nakşbendî şeyhi, Şeyh Şamil... Bizim tarikatimizden, büyüklerimizden, koca sakallı, heybetli mübarek zât... Baloya filan götürmüşler. Baloda ne işi var Şeyh Şamil Efendimiz Hazretlerinin, ne yapsın... Kuyruklu fraglar, kadınlar, göğüsler açık, tuvaletler... Belki de hakaret olsun diye Şeyh Şamil esnemiş.

Oradan birisi;

“—Ayı ağzını açtı, yiyecek bizi!” demiş.

Korkuyorlar da... Esnemesinden böyle bir hakaret edince, Şeyh Şamil sormuş:

“—Ne dedi?”

“—Yok efendim, hık efendim, mık efendim...” demişler.

“—Ne dedi?” demiş, anlamış.

“—Onlara söyle, müslüman domuz eti yemez.” demiş.

Domuz olan kâfirler... Ama işte öyle döndürüyorlar. İman olmayınca işler karmakarış olur, muhterem kardeşlerim.

e. Kur’ân-ı Kerîm’i Öğrenin!

Kur’ân-ı Kerîm’in hakkında bu sözleri niye söyledim? Müslümanlarda Kur’ân-ı Kerîm’e gereken bağlılık ve saygı yok. Kur’ân-ı Kerîm okumasını biliyor musun?

Kaç defa hatmettin? Günde kaç sayfa okuyorsun? Ver bakalım cevabı!

Kur’ân-ı Kerîm’in tefsirini okudun mu? Mânasına âşinâlığın var mı?

“—Allah bu Kur’an’ı benim için indirmiş, şunu bir okuyayım da emirlerini tutayım.” dedin mi?

“—Demedim, demedim, demedim... Bilmiyorum, etmiyorum, okumadım...”

Cevaplar hep böyle olacak.

Millet besmeleyi çekmesini bilmiyor, Fâtiha’yı doğru okuyamıyor. Camilerdeki insanları imtihana sok, Fâtiha’yı okut bakalım... Yüzünü gözünü parça parça ede ede, kafasını gözünü kıra çıkara millet kırık dökük bir Fâtiha okuyor.

Bir *Sübhâneke* öğrenmiş, bir *Tahiyyât* öğrenmiş, (*Es-selâmu aleyküm ve rahmetu'llah... Es-selâmu aleyküm ve rahmetu'llah...*) Dört rekât namaz kılınca iş bitti sanıyor.

İslâm böyle seremoni dini değil. İslâm çok yüksek bir din. Çok şuurlu insanların anlayabileceği hayata bir bakış tarzı, bir örnek hayat sürüş tarzı İslâm... Bir müslümanın sözü başka, ticareti başka, vefası başka...

“–Kur’ân-ı Kerîm’i öğrenin!”

A’ribû, îrab edin demek; “Mânasının inceliklerini üzerinde tefekkür ederek düşünün, doğru düzgün okuyun!” mânasına... (*Ve’ttebiù garâi-behû*) “Bilmediğiniz kelimelerin peşine düşün, sorun, öğrenin!”

Meselâ, Hz. Ömer RA Abese Sûresi’nde:

وَفَاكِهَةً وَأَبًّا

(عبس: ۳۱)

(*Ve fâkîheten ve ebben*) [Meyveler ve çayırklar bitirdik.] (Abese, 80/31) âyet-i kerimesinde *fâkihe* meyve demek. İşte Allah yeryüzünde insanlara neler neler yaratmış. Karpuzlar yollarda dizili, kavunlar altında, kilosu 8 bin lira... Kesmiş, kıpkırmızı, sıcakta insanın ağzının suyu akıyor... Üzümler dallardan sarkıyor... Elmalar, erikler, şeftaliler kırmızı...

Somunlar Trabzon ekmeği; beş tane ekmeği bir araya getirmişler tepsi gibi... Nimetler, nimetler... *Fâkîheten*; meyveler, hububat ve

saire...

Hız. Ömer Arap, Arabistan'da yetişmiş, biliyor; ama gidiyor, soruyor: (*Ebben*) ne demek? Sağa sola, biraz edebiyatı ileri olan, eskiyi yeniye bilen insanlara soruyor.

Bak, burada ne diyor Peygamber Efendimiz?

(*Ve'ttebiu garâibehû*) "Kelimelerinin peşine düşün, ne mânaya geldiğini anlayın, inceliğini, farkı sezin. Mânasının o inceliğini iyice öğrenin. Çünkü onun mânasının o incelikleri Kur'an'ın farâizidir, farzlarıdır, önemli şeylerdir, ahkâmıdır, hudududur." diyor.

Kur'an-ı Kerim'i nasıl okuyacağız?

Muhterem kardeşlerim! Elimize kağıdı kalemi alacağız, bir alim kimse karşımıza geçecek, bir âyet-i kerîmeyi okuyacak, uzun uzun izah edecek, not alacağız. İyice talebe gibi anlamaya çalışacağız, öğreneceğiz.

Eskiler üç ayet, beş ayet, yedi ayet, on ayet, bir aşır öğrenirlermiş. Arap olan, Arapça'yı bilen eski müslümanlar, ilk müslümanlar on ayet okurlarmış, mânasını anlarılarmış, ahkâmı öğrenirlermiş, iyice hazmederlermiş, akıllarına şuurlarına yerleştirirlermiş, hayatlarında uygulamaya geçirirlermiş, ondan sonra öteki on âyet-i kerîmeye geçerlermiş, öteki aşır-ı şerîfe, arkasındaki ayetlere geçerlermiş.

Türkiye'nin yüzde 90 küsuru müslümanmış. Nasıl Kur'an okuyorlar? Nasıl namaz kılıyorlar?

Namaz kılışımız da kusurlu, kıraatimiz de kusurlu, Kur'an-ı Kerim'i okuyuşumuz da

kusurlu, hatmimiz de kusurlu, meseleyi tutuş, ele alış tarzımız da kusurlu. Kusurluyuz.

Gençler kusurları bilsinler, şimdiden kendilerini düzeltsinler. Yaşlılar da ayaklarını denk alsınlar. Kur'ân-ı Kerîm'e Allah'ın kelâmı olarak gerekli saygıyı göstereyinler, gerekli bağlılığı göstereyinler, bu işi iyi öğrensinler diye bu meselenin üstünde bu kadar duruyorum.

Evet, bir hadis okuyoruz, fazla gitmiyorum. Neden? Can damarına geldik de ondan. Millet Kur'ân-ı Kerîm'i bilmiyor.

“—Bizim falanca ağabey şöyle dedi, filanca büyüğümüz böyle dedi...”

Bırak onları yahu! Sen Kur'ân-ı Kerîm'in aslına bak.

Alevî vatandaşlardan birisi, şoför; arabayı sürüyor, otobüs تنها, ön taraftaki iki kişi ile kavga ediyor:

“—Biz Alevîler siz Sünnîlerden daha üstünüz, daha iyi müslümanız.” diyor.

Ben de duyuyorum, üçüncü dördüncü sıradayım, bunların münâkaşalarını duyuyorum. Yanlarına gittim. Araba bir taraftan gidiyor. Öğle üstü olduğu için araba تنها...

“—Yüksek sesle konuştuğunuz için konuşmalarınızı ister istemez duydum, ben de oturup size katılabilir miyim?” dedim.

Baktılar;

“—Otur, katıl.” dediler.

Senelerce önce... Yanlarına oturdum. Kapısı

ortadan ve arkadan olan otobüslerden... Yan tarafta ikili masa var, şoför önde, ben de ikinci koltuğa oturdum. Şoför Alevî olduğunu övünerek söylüyor. “Ben Alevîyim.” diyor.

“—Şimdi ben de söze katılacağım. Ben de İlâhiyat fakültesinde hocayım. Arapça biliyorum, Farsça biliyorum.” dedim. Orada biraz övünmek gibi olmasın, övünmek mânasına gelmez diye düşünerek kendimi biraz böyle övdüm: “Arapça bilirim, Farsça bilirim, İlâhiyat Fakültesi’nde hocayım, doktora yaptım, doçent oldum...” dedim.

“—Sana bir şeyler soracağım, doğru cevap ver, yanlış cevap verme. Doğruyu söyle.” dedim.

Sordum:

“—Siz namaz kılar mısınız?”

“—Ne yalan söyleyeyim ağabey, kılmam.” dedi.

“—Oruç tutar mısınız?”

“—Tutmam.”

“—İçki içer misiniz?”

“—İçeriz.”

İtiraf, aynen söyledi.

“—Allah Kur’ân-ı Kerîm’de beş vakit namaz kılmayı emrediyor.” “—Camiye gidince camiye girenin pabucunu çalıyorlar.”

Caminin kabahati yok. Adamcağız hem camiye geliyor, hem pabucu çalınıyor, hem de karalanıyor. Benim de pabucum çalındı. Aydın’dan bir misafirim gelmişti, onun da botu çalınmış. Olur böyle şeyler, ne yapalım... Türk

polisi yakalar.

Camiye nasıl geliyorsa tedbir al, bir tanesini nöbetçi bırak. Biz en sonunda öyle yaptık. Nöbetçi bıraktık, hırsızları yakaladık. Millet burada yatsı namazında, namaz kılıyor. *Es-selâmu aleyküm ve rahmetu'llah*, namaz bitti, arkada bir karışıklık oldu. Ben “Ne oluyor?” diye baktım. Bizim arkadaşlar dışarıya fırlamışlar, hırsızları suçüstü elinde pabuçlarla yakalamışlar, güm güm ensesine vuruyorlar. O da bir şeyler söylüyor.

Bizim burada caminin etrafına arkadaşlar vaaza gelir; camini kırarlar, teybini alırlar... “Caminin dört köşesine nöbetçi koyun!” dedim. Ne yapalım, bu cami kusurlu değil ki; hırsızın kusurunu camiye ne yıkıyorsun?

Sonra dedim ki;

“—Hz. Ali Efendimiz namaz kılar mıydı?”

Kılardı. Camide öldürüldü. Camide öldürüldü diye camiye mi gelmeyeceksiniz? Öldüren kim, belli.

“—Bu yanlış.” dedim.

“—Oruç tutmamanız yanlış. İçki içmeyin. Allah haram kılmış bunu, siz niye içiyorsunuz?”

“—Efendim bizim dedelerimiz, büyüklerimiz...”

“—Dede” dediği anası babası değil de onların hocaları mânasına geliyor.

“—Allah herkese şahsî sorumluluk vermiştir. Allah senden soracak. Sen kabahati birisine atsan kurtulamayacaksın. ‘Dede böyle dedi

de ben içkiyi içtim.’ desen Allah dedeyi cezalandırıp seni

affetmeyecek, seni de cezalandıracak.” dedim.

Onun için, işin aslını öğren. İşin aslı Kur’ân-ı Kerîm. Açarsın Kur’ân-ı Kerîm’i, okursun, sorarsın: “Kur’ân-ı Kerîm’de içki yasağı var mı?”

“—Akşamları birer kadehçik alıyorum.” diyor.

Fakültede bir profesör var, o da Alevîydi, diyor ki;

“—Ramazan Bayramı’nda ben arkadaşımın evine gitmişim. Bayram günü, mutlu gün; çıkarmış bir kadeh likör ikram etmiş. Onu da mı içmeyeceğim yani?”

“—Tabii içmeyeceksin.” dedim. Bir kadeh likör içmek için bizden icazet almaya çalışıyor. Tabii içmeyeceksin.

“—Bir kadehten insan sarhoş olur mu?”

Sarhoş olmasan bile içmeyeceksin. Çoğu sarhoş eden şeyin azı da haram. İslâm’da bu kadar. Aç, Allah’ın kelâmını oku, ne söylüyorsa kabul et.

f. Kur’an-ı Kerim ve Hadis-i Şerif

Birileri de çıkıyor, diyor ki;

“—Ben Kur’ân-ı Kerîm’i kabul ederim, hadis tanımam!”

A dangalak! Sen Kur’ân-ı Kerîm’i okusan, Kur’ân-ı Kerîm seni hadise götürecektir, gönderecek. İkinci adres hadîs-i şerîf. Çünkü orada, “Benim Rasûlüm’e tâbi olun!” diyor. Kur’ân-ı Kerîm’i açacak, okuyacak:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ

(النساء: ٥٩)

(*Yâ eyyühe'llezîne âmenû*) “Ey iman edenler! (*Etîu'llàhe ve etîu'r-rasûle ve üli'l-emri minküm*) Allah'a itaat edin, Peygamber'e itaat edin! Rasûlüllah'a tâbi olun! Sözünlü dinleyin, buyruğunu tutun!” (Nisâ, 4/59)

وَمَا آتَاكُمُ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَاكُمْ عَنْهُ

فَانْتَهُوا

(الحشر: ٧)

(*Ve mâ âtâkümü'r-rasûlü fehuzûhü ve mâ nehâküm anhu fe'ntehû*) “Peygamber SAS size ne verdiyse, onu alın, size ne emretmişse sımsıkı ona sarılın; size ne yasakladıysa, ondan da sakının!” (Haşr, 59/7)

İşte Kur'ân-ı Kerîm... Sen şimdi Rasûlüllah'ın hadisini kabul etmem dersin olur mu? O zaman Kur'an'ı tam dinlememiş oluyorsun.

Ama ben o işin oraya gideceğini bildiğim için diyorum ki:

“—Tamam, sen Kur'ân-ı Kerîm'i dikkatli oku, kâfi. Çünkü Kur'ân-ı Kerîm'i kim dikkatli okursa, eğer art niyeti yoksa, edepsizliği yoksa, Allah onun önüne gerçekleri serer, o imana gelir.”

Kaç sefer söyledim. Kaç kişiye sordum. Müslüman olmuş. Adam dev gibi, Amerikalı, boylu poslu; müslüman olmuş.

“–Adın ne?”

“–Yahya.”

“–Anan müslüman mıydı?”

“–Değil.”

“–Baban müslüman mıydı?”

“–Değil.”

“–Deden müslüman mıydı?”

“–Değil.”

“–Nenen müslüman mıydı?”

“–Değil.”

Ailede müslüman yok.

“–E niye müslüman oldun?”

“–Kur’ân-ı Kerîm’i okudum, müslüman oldum.”

Kur’ân-ı Kerîm’i okudu diye elin Amerikalısı müslüman oluyor. Kur’ân-ı Kerîm’i millet okumuyor, bilmiyor. İngilizce’yi öğreniyor; *How are you? Wellcome...* Turistlere Kapalıçarşı’da mal satacağız diye, herkes tercüman. Laleli’de de öyle... Laleli’de başka diller de başladı; Sırpça, Polonya dili, Rusça, her şey var.

Neden? Para, alışveriş...

Suud’a giriyoruz. Biz Arapça soruyoruz:

(*Yâ ahî, kem hâzâ?*) “Bu mal kaç, ey kardeş?”

“–Uç riyal.” diyor.

“Üç” diyemiyor; “Uç riyal.” Bakıyor bizim tipimize, anlıyor. Ticarete herkes dili öğreniyor.

Neden? Para kazanacak.

Be mübarek, cenneti kazanacaksın, Arapça'yı da öğrensene!

Peygamber Efendimiz'in hanımları müslümanların nesi? Teyzesi mi, halası mı?

وَأَزْوَاجُهُ أُمَّهَاتُهُمْ

(الأحزاب: ٦)

(*Ve ezvâcühû ümmehâtühüm*) “O Rasûlüllah'ın zevceleri onların anneleridir.” (Ahzâb, 33/6)

Kur'ân-ı Kerîm böyle buyuruyor.

Hiz. Âişe bizim neyimiz? Anamız.

Hiz. Hatice bizim neyimiz? Annemiz, büyük annemiz.

Peygamber Efendimiz'in hanımı annemiz var, babannemiz var el-hamdü lillah... Müslümanların annesi, Ümmü'l-Mü'minîn Hiz. Aişe RA...

“—O hangi dili konuşurdu? İngilizce mi, Türkçe mi, Fransızca mı, Farsça mı?”

“—Arapça konuşuyordu.

Ana dilin Arapça. O zaman Arapça öğren. Bir kardeşimiz:

“—Ana dilini öğren!” diyor.

Güzel bir mâna yakalamış, hoşuma gitti. Ana dili bir öğrenin. Türkçe de öğren, İngilizce de öğren, 40 tane dil öğren!

Bizim Bigalı mühendis İsmail Turan Hoca var Ankara'da, bir harika insan... Geçen gün

arkadaş söylüyordu, unuttum; otuzaltıncı dili öğrenmeye başlamış. Derya... Lise'deyken Fransızca lugatı yutmuş, ezberlemiş. Ondan sonra bilmem kime Almanca mektup yazar, İspanyol radyosunu dinler, Rum dergilerini takip eder, Farsça Mesnevî'den okur... 30 küsur dili tamamlamış. Hadi o harika, sen de olağan bir insansın, olağanüstü değilsin; sen de bir Arapça öğren, ananın dilini, Türkçe öğren, bir de İngilizce öğren, tamam.

Kur'ân-ı Kerîm'in içinde tabii çok çeşitli bilgiler vardır. O bilgileri takip etmek lazım. Bazı bilgiler de ince bilgilerdir.

Bir şehirden bir ukalâ öğretmen, öldü. Âhirette cezasını çekiyordur, tahmin ediyorum. Ukalâ mı ukalâ, bilgiç mi bilgiç, mütecâviz mi mütecâviz... Müftüye gidiyor çatıyor, vaize gidiyor çatıyor, hocaya, müezzine gidiyor çatıyor; "Siz dini bilmiyorsunuz!" Oradan bana bir yazı geldi;

"—Hocam, burada bir adam var; illallah! Emekli öğretmen, herkesi taciz ediyor."

"—E neymiş?" dedim.

Kitap da yazmış. Halkın bildiği bütün dinî bilgiler yanlışmış da bu doğru biliyormuş. Bir kitap yazmış, bir parmak kalınlığında... Açtım birinci sayfasını, 40 tane yanlış buldum. Fesübhanallah! Baktım ipe sapa gelen tarafı yok...

Ayet olmayan şeye "âyet" diyor. Zır cahil... Ondan sonra da bir yerde; "Kur'ân-ı Kerîm'in cümlelerine âyet denmez." diyor. Hoppala... Halbuki Allah-u Teâlâ Hazretleri buyuruyor ki:

هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ مِنْهُ آيَاتٌ
مُحْكَمَاتٌ هُنَّ أُمُّ الْكِتَابِ وَأُخْرُ مُتَشَابِهَاتٌ

(آل عمران: ٧)

(*Hüve'llezî enzele aleyke'l-kitâbe*) “Ey Rasûlüm! Senin üzerine Kur'an'ı, o Kitab-ı Hakîm'i nâzil eyleyen o Allah'tır. (*Minhü âyâtün muhkemâtün*) Bu Kur'an'ın ayetlerinin bir kısmı muhkem ayetlerdir, kale gibi sağlam, mânası aşikâr, okuyan hiç başka bir yere kaçamaz, besbellidir; onu tutacak! (*Hünne ümmü'l-kitâbi*) Onlar kitabın anasıdır, özüdür, aslıdır.

(*Ve üharu müteşâbihât*) “Bir kısmı da böyle herkesin kafasının anlayamayacağı, esrârengiz, mânâsı kapalı, örtülü, şifreli müteşâbih ayetlerdir.” (Al-i İmran, 3/7)

Âyât, âyet diye Allah kendisi söylüyor. Hiçbir şeyden haberi yok. Böyle tipler çıkıyor.

İnceliklerini bileceksin. Kur'ân-ı Kerîm'i okumamış, bir yerden bir mânayı, bir âyet-i kerîmeyi almış. Bir âyetin detayını öteki âyet açıklar, o başka yerdedir. Kur'ân-ı Kerîm'i bütünüyle bilmeyen insan bir ayetten bir şey anlayamaz. Kur'ân-ı Kerîm Peygamber Efendimiz'e kaç yılda indi?

Onun için, o Kur'an bilgisi ciddi bir bilgi, önemli bir bilgi.

Kur'ân-ı Kerîm'in inceliklerini takip etmek lazım. Helâl dediği şeyleri yapmak lazım, haram dediği şeylerden kaçınmak lazım. Mânası

açık olan, ‘şıp’ diye anlaşılan şeyleri tutup dinlemek, ifâ etmek lazım. Mânası gizli, örtülü, esrarlı olan şeyleri kabul etmek lazım.

İçinde anlatılan Lut kavminin kıssası, Firavun’un hikâyesi, Nemrud’un mel’unluğu ve saire, onlardan da ibret almak lazım. Eski kavimlere neler olmuş, Allah neler yapmış, öğrenmek, ayağını denk almak lazım.” demek istiyor.

Allah-u Teâlâ Hazretleri içimize Kur’ân-ı Kerîm’in sevgisini yerleştirsün... Kalbimiz Kur’an aşkıyla dolsun... Hepimiz ehli Kur’an olabilelim... Kur’ân-ı Kerîm’i öğrenen, bilen, okuyan, anlayan, ayetlerinin mânasını anlayan ve onları uygulayan insanlar eylesin...

Kur’ân-ı Kerîm insana şefaate edecek. Peygamber Efendimiz’in de şefaati var, Kur’ân-ı Kerîm’in de şefaati var. Allah bizi Peygamber Efendimiz’in ve Kur’ân-ı Kerîm’in şefaatine erenlerden eylesin...

Kur’ân-ı Kerîm kabirde insana nur olacak, yoldaş olacak, pırıl pırıl, ışıltı ışıltı ışıklar yanıyor, mutluyuz, okuyoruz, görüyoruz.

Allah-u Teâlâ Hazretleri Kur’ân-ı Kerîm’i bize kabirde yoldaş eylesin... Ahirette, kıyamette şefaateçi eylesin... Sıratı nur eylesin... Cennete girmeye delil eylesin...

Allah hepinizden razı olsun... Hatm-i hâcegânımızı yapalım!

Fâtiha-i şerîfe mea'l-besmele!

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN
26. 06. 1994 - İskenderpaşa Camii

[Bütün HADİS DERSLERİNE PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

